

۲۲ اگستوس سنه ۱۳۳۱

جمعه ایرتسی

۲۴ شوال سنه ۱۳۳۳

DJÉRID I SOUFIÉ

Fonde en 1090

Organe Turc Fanislamique

Directeur Propriétaire.

HASAN KIAZIM

No. 113, le 9 (4 septembre 1915

Adresse. Avenue de la (S. Porte

Rue Eb us sonoud

جريدة صوفية

شمديلك اون بش كونده برنشر اولنور

صاحب امتياز و مدير مسئول حسن كاظم
تاريخ تاسيسي ۱۳۲۷ سنه هجري

ملت اسلاميه — امت عثمانيه ايجون مفيد اولان آثاره
صحيفه لر من آچيقدر درج ايدليان اوراق اعاده ايدلر

استانبولده باب عالي جوارنده ابوالسعود جاده سنده
نجم استقبال مطبعه سنده اداره خانه من اصحاب
مراجعه هر ساعت آچيقدر

سنه لك اعتباريله ممالك شاهانه ايجون پشين
اوله رق ۴۰ التي ايلغي ۲۵ غروش و ممالك
اجنبیه ايجون ۱۲ فرانقدر .
تلفون نومروسی : ۱۰۹۷

نسخه سی ۵۰ پاره در

تصوفی ، دینی ، اخلاقی ادبی ، سیاسی جریده اسلامیه در

نومرو ۱۱۳

۱۱۳

مادیه دگیره ؟ اشته بو کون شو تشکیلات سایه‌سندہ دنیا ک الہ قوتی
دولت‌لریه جنک ایپیوز . فحماً آتم حداً هر برده دشمن‌لریک
قناری ازیپوز . جانلری جهنمه کوندیپوز .

ذلک الفضل من الله ... من قلة قلبه غلبت قلة كثيره فاذن الله...
انشاء الله الرحمن مظهر اولهوق یوزیزک آغیه شو محاربه‌ی
بترد کندصو کرا ملکیزک اعمار یله اصلاحیه مشغول اوله‌جیز . بر جوق
عسکر ، صنایع ، زراعت ، تجارت ، معادن ، الکتریک وسائر یه
مخصوص مکتبیر آجه‌جیز اولاد مملکتی بو مکتبیرده تربیه وتعلیم
ایده‌جیز و ملک هر کوشه‌سندہ متعدد ، مختلف قایقه‌لر آجه‌جیز
مملکتک احتیاجاتی ، ملک رفاه وسعداتی تأمین ایله‌جیز . بوندن
صو کرا بارلرمری اجنبی دیار یه کوندیرمه‌جیز . کند ی اغیزله
قاوریه‌جیز . بو یوله حرکت ایدر کدن اسکی سلطنتی اعاده ایله
دنیاده الی‌الاید حر اولهوق یشایه‌جیز . ومنه التوفیق .

فاتح درسامارندن
ریزملی : علی حیدر

کردو دلت ازکی شکایت باشد
دود دلت ازو بغایت باشد

زهار باتقام مشغول مشو
بدرا بدی* خویش کفایت باشد
عبدالخالق

ترجمه :

یزدن وادسه قلیکده شکایت
ذلک محزون اینه اوندن بغایت
صافین قالدقشمه اخذ انتقامه
فنایه طلیح ایلر کفایت

کوبند صبر کن که ترا صبر بردهد
آری دهد ولیک بعمر دکر دهد
من عمر خویشتن بصوری گذاشتم
عمر دکر بیاید تا صبر بردهد
دقیق

ترجمه :

دیرلر که صابر اولورسه ک نر ویرر صبرک
اوت ویرر نر اما او برکلیشه ویرر

کیردم آن حیاتی کال صبر ایله‌ن
حصول مقصد ایچون بشقه بر حیات کر کردر
ضیاءالدین

تخیل جمعه

کچن جمعه کونی قبل الزوال شهر مزک بوتون جارشیلری بار اقلره
دونادلشدر .

بو تزییات ، رسمی ویا می بر شهر آیین وسیله‌سیله دکل : یوم
جمعی تخیل مقصد دایندانه‌سیله یایلشدر .

معلوم اهل علوم اولدینی اوزره (جمعه) : طویلاق مناسنه
اولان (اجتماع) دن بر اسمدر . آکا (یوم) و (صلات) اضافه
ایده‌لرک (یوم‌الجمعه) - جمعه نمازی - ده‌سیلر . کثرت استعمال
ایله مضافک حذف اولوندی‌ده چوقدر : جمعی قیلدم ، جمعه‌یه
یتیمه‌مدم کی . جمعه‌نک اسم قدیمی لغت‌بیلیدن معرب اولهوق (عربیة)
ایدی . عربیت افصاح و تحسین مناسنه اولان اعرابدن اولوب ناس
اوکون سوسلندکیری ایچون او یله ده‌نیلشندی . قرآن کریمده (عربیاً
أزبان) قول کریمی‌ده بوندندر .

(اتراب) تالک کسری ایله (ترب) ک جمیدر . یاشداشلر ،
اقران مناسنه‌در : بین‌التراب تیزر ایله شهر تیاب اولدی . (عربیة)
اسمی قالدیرموق آکا (جمعه) نامی ویرن : کعب بن لوی (دد .

اکتبات

برای نعمت دنیا که خاک بر سر آن
منه زمنت هر سقه بار بر گردن

بیگ دو روزه دود نعمتش ز دست ولی
نماندت ابدالدهر عار بر گردن
جایی

ترجمه :

نامی باتسین نعمت ناچیز دهر دون ایچون
هر سفیل ناکاوک چکمه منت بارین
بر ایکی کونده کیدر نعمت الکلدن شه‌سوز
مدت عمر کده بوینکده طاشیرسک عاری

صدخانه اگر بطاعت آیدکی
چندان نبود که خاطری شادکی

کر بنده کی باطاف آزادیرا
بهتر که هزار بنده آزادکی

علامه‌الدوله

ترجمه :

اگر طاعت ایله ایلر ایسه ک یوزخانه‌ی آباد
صافین ظن ایجه بر ناشادی شاد ایتمکدن اولادر
کال لطف ایله بحر ی ایشه‌ک کندیکه بنده
هزاران بندگی آزاددن برتر واحراردر

زيرا بولنرك ايكيكسندە ذكر اطلاقى صادقدر . حجاب حق جمعه لك فرضيتى بر مباحك تحريميله يعنى « آيش و بريشى ترك ايديكز » . امريله تا كيد بويورمشدر . تحريم مباح مقتضائى حكمت اولدينى وجه ايله آتجى بر واجب ايچون اوله بيلير . « من ترك ثلاث جمع » حديث شريفى منطوقى عاليسنجه بالاغدر اوج جمعه نمازى ترك ايدنلر ايچون عذاب شديد واردر .

يغيمير ديشان اقدمز ديكز بر حديث شريفلرندە شويوله بويورمشدر : « من ترك ثلاث جمع تهاوناً بها . . . »

مآل عاليسى :

« اهميت ويرمهكندن ناشى اوج جمعه نى ترك ايدنه قاي مهمله نيز . يعنى دنس غفلت و قساوتله ياسانير . »

بيك بر حديث مؤلفى عينا بو ترجمه يازدقدن صوكزه دمبوركه : « چونكه بوتون جماعت مسلمين بر آزده جمع اولارق حضرت امامك ويا وكتكت مواظف حسنسى ديكله نيلهك ، محبت و توحيد اساسى اوزرينه اوزايه احتياجى امر ايند حضرت خالق البراييه تعبداً و تشكراً سجدهلر ايديلهك و اخوان كرام ايلهده عموماً تحميد مواظف و تحيت اولونهقدر . بويه بر امر واجب التعظيمدن تهاوناً قائلان مسلم قاي قادارمازده ناولور ، اخوانى يئنده نهقدري قايلير . »

يغيمير ديشانز (صام) اقدمز حضرتلى ايلك جمعه نمازى مدينه طاهره قرينده (رانوا) دنيان وادينك اوست طرفده قيلمش ، غايت بليغ بر خطبه اوقومشدر .

معلوم اواب سيز اولدينى اوزره سيدالمهاجرين اقدمز حضرتلى نبوت محمد ريليك اون دردنجى ستمشده وبيع الاول آينك اوائلنده مكدن مدينه طاهره هجرت ، يته بر بازار ايرتسى كوئى مدينه يه بر ساعت قدر مسافسى اولان (قيا) قريسته مواصلته اوراده مدينه مكي مهاجرين و انصار رضوان الله عليهم اجمعين طرفدن استقبال اولونمشدر . نبي كريم اقدمز حضرتلى جمعه كونه قدر قيا قريسته اقامتله اول مساجد اهل اسلام اولان (مسجد قيا) نى انشا ايدنر مشلر ، جمعه كوئى قبادن حركتله نفس مدينه طاهره يه متوجهاً عازم اولمشدر .

اثنائى راهده صول طرفه ميل ايله (نبي سالم بن عوف) يورنده يوقايدە ذكر اولتان (رانوا) دنيان وادينك اوست طرفه ايشلر ، اوراده او بيلانه خطبى اوقوروب جمعه نمازى قيلمشدر . ايشته اسلامه ايلك قيتان جمعه نمازى بودر . اوخطبه شريفه لك خلاصه وجه ايله ترجمه نى جودت باشا مرحومك (قصص انبيا) سندە متدرج اولتله بروجه آتى عينا اقباس اولونور : رسول اكرم (صام) اقدمز حضرتلى آياغه قالقوب حق

سلسله نسب احسب حضرت نبوى حجاب كعبه شووجه ايله منتهى اولور : (عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصي بن حكيم بن مره بن كعب بن لوى) . لويك اوغوللرى ايچنده اوك نماز و محترمى (كعب) ايدى . مشارايه جمعه كونلرى قومى باشنه طوبلايوب خطبه اوقوردى . كندى نسلندن خاتم الانبياء كه چكى سويلر و « اوك زمانته كيم يتيشيرسه آكا ايمان ايسين » ديه نصيحت ايدردى .

دين اسلامده (يوم جمعه) : « ان يوم الجمعة سيدالايام و . . . » حديث شريفى منطوقجه سيدالايامدر . (سورة روج) دهكى (يوم موعود) : يوم قيامته و (يوم مشهود) : يوم عرفه ايله تفسير اولونديكى (يوم شاهد) ده : يوم جمعه ايله مفسردر .

مسلمانلرك جمعه كونلرى دها زياده خير ايشله ذكرلندن (يوم المزيه) ده ديلمشدر . حاصل جمعه له عيدالمؤتميندر . حج المساكيندر . بناء عليه فقراء مسلمين ايچون اداى فريضه حج ايديان كون قدر مفيد ، اغنياء مؤتمين ايچونده بر يوم عيد اولان جمعه نى تحيل وجهاً من الوجوه شايدان تقدير و تشكر و مرتب و متشكرلى ايچونده مستلزم اجر جزيلدر .

مليكتمزده قديم ويك مستحسن بر عادت وار ايدى . جمعه كونلرى كوچوكلر بوچوكلرى زيارت ايدلر ، حاجيلركه خواجهرلك اللرى اوزلر ، دعااللرى آليرلردى . احيا و ادامم . هروجه ايله شايدان اولان بو زيارت تحميد و داد و مواظف يك كوزل بروسيه تشكيل ايدردى . بر زماندن برى ملكتك بعض بلادنه نسيان اوغرايان او عادت مستحسنه لك بو تحيل جمعه مناسب مجله سيلاه احيا ايديله چكى اميد ايلرز .

جمعه كونلرى اوكله وقتده اوكله نماز يته بدل قيلمده اولديغمز جمعه نمازى فرضدر . عصر حضرت رسالتدن بوكونه قدر كيمه لك انكارى اولمايهرق اجماع مسلميه كوره جمعه نمازينك بوفرضيتى كتاب وسنت و اجماعت ايله ثابتدر . بزه جمعه نمازى قيلمق ايچون اوكله نمازى ترك ايله امر اولمشدر . اوكله نمازى ايسه فرضدر .

بر فرض تركى آتجى آندن دها مؤكده اولى بر فرض ايچون اوله بيلير . ديككه جمعه نمازى اوكله نمازندن دها تا كيدلى بر فرضدر . واجب تعالى حضرتلى قرآن كريمده : « اذا نودى للصلاة . . . » بويورمشدر :

مآل عاليسى :

« جمعه كوئى نماز ايچون ندا اولوندينى - اذان اوقوندينى - وقت ذكر آلهى ايچون قوشكز ، آيش و بريشى يراقكز . » امر سبحانه نيسى محتويوركه ، صلات جمعه ايچون مفيد فرضيتدر . آيت كريمه مكي « ذكر » دن هم صلات ، هم خطبه مقصوددر .

عوام ايلہ خواصہ شامل اولوب قبض و بسط ايسہ انتخاب مقاماتدن خواصہ اختصاص ايدر .

خوف انسانك سوديكي شئك استقباليہ ضايعدن اكا متوجہ اولان سي وعلتك نتيجہ بولمہ جفہ دلالت ايدن اثری مشاهده سندن انبياء ايدر . رجاء عبت ابتدئي شئيہ وصولي ثابتي و تأسيس ايچون و ياخود زواله محل رافتر مامق مقصديلہ صرف مساعی در .

قبض و بسط زمان خاصہ قبيدہ وجوده كلان بر حالدر . حقيقت قبض سالك تقصير اتندن طولاني نأديب نفس ايچون مستحق اولديني بر اشارت سبحانيہ در . بسط دخی سالك قلبيہ بر لطف كريم و ترجيح الهي در . سالك بعضاً اسباب قبض و بسطی بيلہ مشاهده و ادراك ايدمن ، اشيو احوال اضافيہ منسلب اولقدن صكره تحليات آيہك علل و اسبابي آكلایه بيلر .

انس و هيہ

هيہ قبضه ناظر اولور . شوقدر كه هيہ قبضدن دها شديد در . بو حال تحليات مخصوصه مك بر اثری در كه قلب انساني تهديد و عتاب ايلہ انسانك ايدر . انس ايسہ بسطه غافل ايلر . مع مافيه بوده بسطدن دها مؤثر در . چونكه تعلقات سبحانيہ انساني يك زياده نشوء دار قبض ايدن سعادت شريه مك موجبات اصليہ مستند در .

تواجد وجد و وجود

تواجد وجد اظهار ايجك فسنده حصول وجدی طلب ايجك در . بعضيار تواجدي اسكار ايجشار در . زیرا ادواب كال و تحقيق اظهار وجدہ تمايل كوسترمز ديدير . وجد ايسہ قلبك شوق و طرب ايلہ انعكاسي در . نشوء دار اولمي در . وجد سالك حقيقت اولانراك مواظب اولدقاري اورادك ثرا ايدر . طاعانده و عبادانده متكاتر اولانراك وجد آور اولدقاري مشاهده اولتيور . وجود قلبك حقايق كوييدين مشاهده انوار حقيقت ايلہ تنور ايجي در .

بوكا مظهريت ايسہ انسانك انحق غفلت و شوبوت كي صفات مذمومہ بشريه شتر تحريدي نفس ايجسيه حاصل اولور . ماسوايه تعاق قلز قلبي حب الهي ايلہ مشغولدر . تحليات رايانيہ ايلہ جلوه داردر . ابو عل دقار رحمة الله عليه ديوركه تواجد عبدك استيعامي « وجد استغراقي » وجود ايسہ استهلاكي موجب اولور . صاحب وجد اولان حال صحوه كالر . حال صحوي ايسہ حق ايلہ قاضي در . حال صحوه حقدن يشقه برئي سويله من .

جمع و فري و جمع الجمع و فري نائي

قلبك ترك ماسوا ايلہ ابتدای انكشافيدر . معاني حقيقته توصل ايدر . بو وجهه مظهر فيوض اولور . بو ابتدای لطف و توفيق رباني در . فرق سالك ادای وظائف عبوديت ايتديكه تحليات رايانيہ استعداد ايدر . عبوديتي قدر افزايش بولور ايسہ فيض و انبساط مزاييد اولور . هر سالك جمع ايلہ فرق جامع اوللي در . عبوديت

تعالی حضرت نبي زينه لایق اولديني وجه ايلہ حمد و ثنا ايتديكن صوكره بو يور مشرك :

« ائی ناس ! صاعلم كنزده آخرتكز ايچون تدارك كوريكز . محقق بيلرسكنزك ؛ يوم قيامته برينك باشنه اوروله حق و جوبالسز بر اقداني قويونندن سوروله حق ، صوكره جناب حق آكا در . جلك . اما تاصل دم به جلك ؟ ترجماني يوق ، پرده داري يوق . بالذات دم به جلك ؛ سكا بنم رسولم كلوبده تبليغ ايجدمي ؟ ين سكا مال و پرده ، سكا لطف و احسان ايتدم . سن كندك ايچون نه تدارك ايتديك ؟ او كيسه دخی صاعنه ، صولته بافحق ، برئي كورمه به جلك ، او كنه بافحق جهنمدن باشقه برئي كورمه به جلك . اويله ايسه هر كيم كه ؛ كنديسي ولو كه بر ياريم خرم ايلہ اولسون آتشدن قورنارزه بيله جلك ايسه او خيري ايشلهمين . آني دم بولمماز ايسه ياري كلف طيه ايلہ كنديسي قورنارسين . زیرا آنكه بر خيره اون مثلندن يدي يوز مثله قدر ثواب و بريلر . والسلام على رسول الله ورحمة الله وبركاته .]

[رسول اكرم افدمن حضرتلري برنجي خطبتي بووجه ايلہ اتمام ايتديكن صوكره ايتكني خطبه يدي قيام ايدوب بو يور مشرك : « الله همد اولسون . الله همد ايدرم و آتدن يارديم ايترم . تقصيرمك شرندين و كوتو عملر مژدن الله صيفدق . اللهك هدايت ايتديكني كيسه اضلال ايدمن . اللهك اضلال ايتديكنه دخی كيسه هدايت ايدمن . اشدن ازاله الا الله وحده لاشريك له . كلامك اك كوزلي كتاب الله در . هر كيم كه ؛ جناب حق آنك قلينده قرآني مزين قيله ، و آني كافر ايكن اسلامه ادخال ايدم و اودسي قرآني ساؤسوزلره ترجيح ايليه او كيسه فلاح بولور . طوغر و سي كتاب الله كلامك اك كوزلي واك بليغدر . اللهك سه وديكني سه ويكز . الهي جان و كوكدن سه ويكز . اللهك كلامدن قليكنزه قسوت كلمين . زیرا كلام الله هر شئك اعلاسي آيروب سجر ، عملر اك خير ليسني و قوللرك كنز يدي اولان بيغمبرلري و قصه لرك ايسني ذكر ايدر و حلال و حرام سي بيان ايلر . آرقق الله عادت ايديكز و آكا برئي شريك ايجيكز . آتدن حقيه صافيكز . كوزل سوزيكز ايلہ اوسوزيكز دخی الله طوغر و اولسون . وييكزده كلام الله ايلہ سه ويكز . محقق بيلمه ؛ كزكه ؛ الله تعالی عهدي يوزناره غضب ايدر . والسلام عليكم ..

انقره :

فلسفه

حقايق و تصوف

قبض و بسط خوف و رجاء مشاهدر . شوقدر كه خوف ايلہ رجاء